

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

↑ CZV neprané 25 kg.....	6,46 Kč/kg
↑ OOC neprané 25 kg	11,77 Kč/kg
↑ Spotřebitelské ceny	18,33 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC.....	2
Zahraniční obchod ČR	3
Trh konzumních brambor v Evropě	4
Aktuality.....	5

Komoditní zpravodajství

Česká republika

Na domácím trhu brambor došlo během posledních dvou týdnů k výraznému obrátu. Na trh se dostaly dlouho čekané domácí rané brambory. Nejvíce trh zásobují pěstitelé z Polabí a z jižní Moravy. Ceny jsou pro všechny zúčastněné velmi příznivé, farmářská cena se zvýšila proti předchozímu období o 41%. Podobně i cena obchodníků vyšplhala díky novým bramborům domácí provenience na téměř dvojnásobek – o 73%.

Podle výběrového šetření TIS^{ČR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh v 23. a 24. týdnu roku 2006 takto:

CZV konzumních brambor 6,46 Kč/kg
(proti 22. týdnu silný nárůst o 1,89 Kč/kg).

OOČ konzumních brambor 11,77 Kč/kg
(proti 22. týdnu značný vzrůst o 4,97 Kč/kg).

Podle šetření TIS^{ČR} SZIF se ceny konzumních brambor nejčastěji pohybovaly od 5,00 do 9,50 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastější odrůdy byly jednoznačně velmi rané Adora a Impala za ceny v rozmezí 6,00 až 11,90 Kč/kg.

Obchodníci prodávali nejvíce konzumní brambory za cenu (OOČ) kolem 7,90 – 18,00 Kč/kg.

Spotřebitelské ceny ve 24. týdnu 2006 podle oficiálního šetření ČSÚ také silně vzrostly na úroveň 18,33 Kč/kg (+5,81 Kč/kg), proti předchozímu období (22. týden 2006) se zvýšily již ve 23. týdnu.

V uplynulém období stouply tentokrát všechny kategorie cen. CZV jsou ve 23. a 24. týdnu 2006 o 3,91 Kč/kg vyšší proti roku 2005, SC dokonce stouply meziročně o 11,34 Kč/kg, tedy výrazně. OOC se zvýšily o 7,78 Kč/kg.

Evropská unie

Úroda nových brambor ze středomoří se postupně dostává do pozadí a nahrazuje ji produkce raných brambor v zemích EU. Velmi dobré vyhlídky mají z hlediska cen rané brambory zejména ve Francii a Německu.

V **Holandsku** se předpokládá pokles hektarové plochy sadbových brambor na 36 750 ha, což je proti roku 2005 pokles o 6,4% - absolutně 39 262 ha. Naopak u konzumních brambor se čeká mírný vzestup sadbové plochy, která by se měla navýšit o 2% z 65 830 ha (2005) na letošních 67 150 ha. Kvótace brambor na hranolky se k 13.6. dostaly do rozmezí 110-160 EUR/t, u exportních brambor dosáhly rozsahu 120-145 EUR/t.

Ve **Francii** se silně zaktivizoval trh s ranými bramborami. Po počátečním opatrném nástupu na začátku června se minulý týden prodávaly odrůdy Ostara a Starlette za 625 EUR/t, odrůda Charlotte balená v 15 kg kartonech dokonce za 800-850 EUR/t. Od srpna 2005 do března 2006 bylo do Francie importováno celkem 997 739 t brambor, což o 4% překonalo objem předchozí sezóny.

Německý trh je v současné době dobře zásoben velkým množstvím raných brambor ze středomoří. Na centrálním trhu v Mnichově se prodávaly italská Arinda a Spunta za 600-640 EUR/t, kyperská Filea za 840-880 EUR/t a Nicola (Kypr) se realizovala za 760-800 EUR/t. Všechny zmíněné odrůdy byly v malém balení do 25 kg. Průměrná farmářská cena raných domácích brambor se snížila z 502,7 EUR/t (8.6.) na 459,8 EUR/t (k 12.6.).

V **Itálii** klesala produkce raných odrůd o víc než 30%, zejména na Sicílii a v Pulii. Farmáři je prodávali za 260 EUR/t, obchodníci za 550 EUR/t.

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2005

Období zjištění ceny: 24. týden 2006

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	7,00	5,24	0,37
ADORA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	6,00	11,00	9,00	-
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	5,00	4,33	0,19
DITTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	5,80	4,77	0,00
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	8,00	11,90	10,23	-
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,50	11,90	6,74	2,04
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	10,00	16,00	12,68	0,92

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2005

Období zjištění ceny: 24. týden 2006

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
ADORA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ²⁾	6,50	19,00	11,70	-
IMPALA	B	neprané	pytel 25 kg ²⁾	10,50	16,50	12,69	-
Nové brambory	B	neprané	pytel 25 kg ²⁾	8,50	20,00	14,91	-0,92
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ²⁾	6,50	20,00	13,32	6,71
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	11,00	17,90	14,51	0,71

Poznámka: 2) Brambory v 25 kg pytlích i poloklecích. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{ČR}

Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2005/2006	2004/2005	2005/2006	2004/2005
14. týden	4,21	2,43	6,33	3,79
16. týden	4,34	2,55	6,31	3,73
18. týden	4,34	2,32	6,83	3,51
20. týden	4,16	2,39	6,80	3,73
22. týden	4,57	2,32	6,80	3,76
24. týden	6,46	2,55	11,77	3,99

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Ceny zjištěné v období končícím k uvedenému datu 8.6. 2006

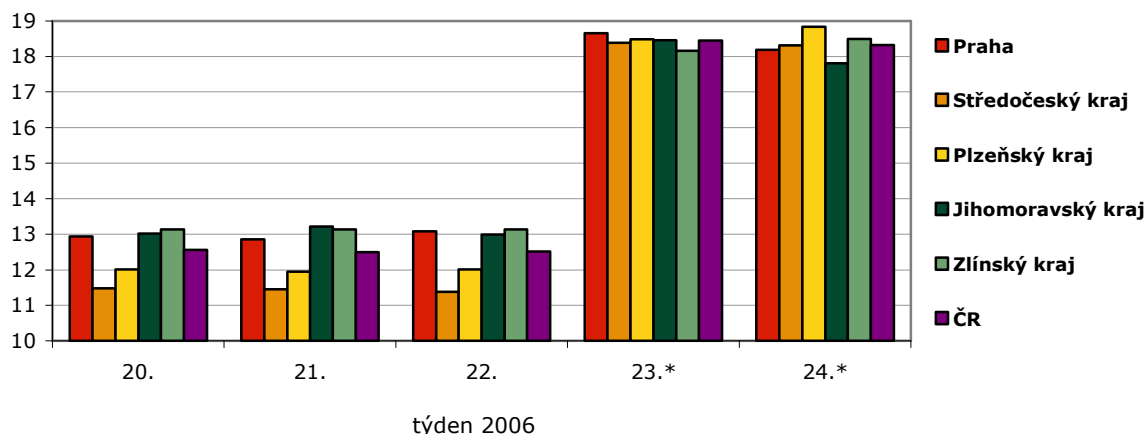
Kč/kg

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Konzumní brambory / nové brambory	20.	12,94	11,48	11,05	12,01	15,00	12,66	14,08	11,48	11,90	12,34	13,02	12,63	13,14	12,08	12,56
	21.	12,86	11,46	10,98	11,95	14,44	12,58	13,25	11,70	12,12	12,51	13,22	12,80	13,14	12,02	12,50
	22.	13,08	11,38	11,01	12,01	12,00	12,74	14,72	12,37	12,23	12,51	12,99	12,80	13,14	12,25	12,52
	23.*	18,66	18,39	20,13	18,49	17,60	19,25	18,58	18,99	17,24	17,93	18,46	18,62	18,16	17,75	18,45
	24.*	18,19	18,32	20,79	18,84	18,58	19,29	17,90	17,33	17,51	17,35	17,81	17,27	18,50	18,93	18,33

Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský; * = nové brambory;
Pramen: ČSÚ

Vývoj SC konzumních brambor podle vybraných regionů (Kč/kg)

SC (Kč/kg)

Pozn.: * = nové brambory; Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

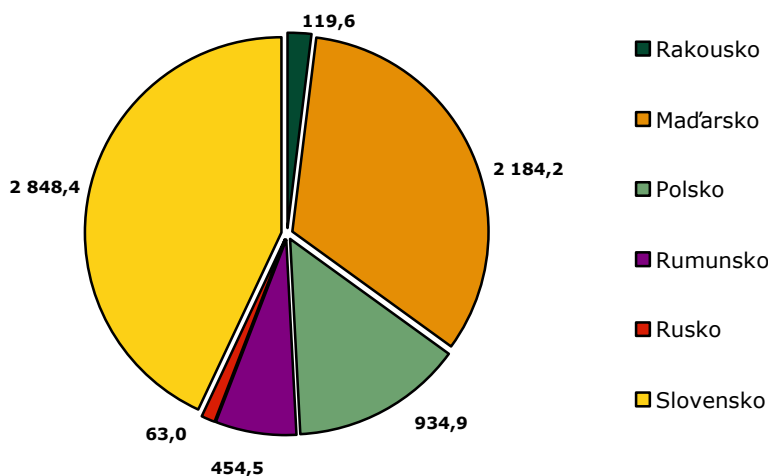
Zahraniční obchod ČR - vývoz konzumních brambor v dubnu 2006

V měsíci dubnu 2006 bylo do ČR podle oficiálních údajů ČSÚ **vyvezeno celkem 6 680,7 t** konzumních brambor (**KN 07019090**). Z tohoto objemu byla největší část – 43% (2 848 t) vyvezena na Slovensko. Druhou významnou destinací bylo v dubnu Maďarsko, kam putovala celá třetina produkce 2 184 t brambor. Třetí příčku v dubnovém vývozu brambor obsadilo

Polsko, kde našlo uplatnění 935 t produkce. Nezanedbatelná část objemu – 7%, absolutně 455 t této komodity bylo vyvezeno do Rumunska. Další destinace z hlediska objemu byly zanedbatelné a nepřesáhly přes 2% celkového měsíčního vývozu. K těmto státům patří Rakousko a Rusko. Více přináší graf pod textem.

Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Vývoz konzumních brambor v dubnu 2006 (tuny) celkový dovoz KN 0701 9090 = 6 680,7 t

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor v roce 2006

SKK/kg

Ukazatel	AGRIA	PRINCES	SOLARA	Min. cena	Brambory celkem	Max. cena
16. týden	9,15	-	8,03	6,00	8,73	12,00
17. týden	8,08	7,55	-	7,00	8,17	9,00
18. týden	7,03	7,84	-	6,00	7,24	9,20
20. týden	7,24	-	-	7,00	7,32	9,20
21. týden	-	-	-	6,00	8,17	9,20
22. týden	-	-	-	7,00	8,57	9,20
23. týden	-	-	-	8,20	8,22	8,50
24. týden (jen rané)	-	-	-	11,70	11,74	13,00

Poznámka: 25 kg balení;

Pramen: PPA – ATIS Bratislava

Polsko

Velkoobchodní ceny brambor na trhu k 1.6.2006

EUR/t

Místo, datum	Bronisze		Lublin		Poznaň		Sandomierz		Rzeszow		Wrocław	
	22.6.2006		20.6.2006		22.6.2006		22.6.2006		22.6.2006		20.6.2006	
	min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max.	min.	max.
konz. brambory	0,75	1,10	0,80	0,80	0,90	1,00	0,90	1,17	0,63	0,73	0,70	0,80
brambory mladé	0,70	1,00	0,80	1,00	0,66	0,95	0,80	1,00	0,90	1,00	1,00	1,40

Pramen: www.minrol.gov.pl - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE - období 2005/2006

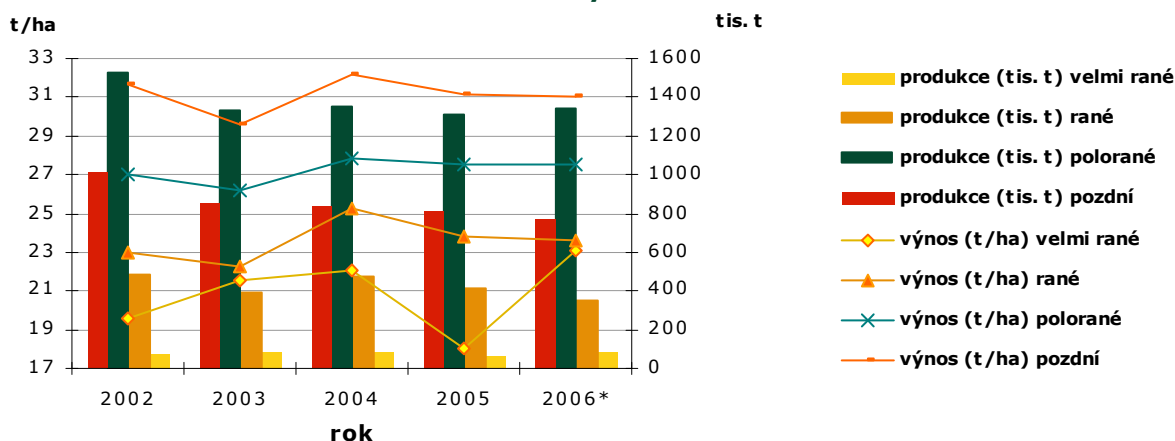
EUR/100 kg

Země	Estonsko	Německo	Lotyšsko	Litva	Rumunsko	Slovensko	ČR*
16. týden 2006	16,94	13,17	-	21,72	36,16	21,16	15,14
17. týden 2006	16,94	-	-	-	34,50	21,99	15,28
18. týden 2006	17,13	-	12,54	21,73	36,97	19,35	15,21
19. týden 2006	-	-	19,54	24,62	-	19,34	14,71
21. týden 2006	16,36	12,50	14,45	23,89	-	21,62	14,68
22. týden 2006	-	-	-	23,89	-	22,69	16,20
23. týden 2006	16,62	48,80	16,20	23,89	-	21,75	16,14
24. týden 2006	16,62	-	-	23,89	-	30,91	22,83

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích; * za ČR je údaj platný vždy lichý a také následující sudý týden
Pramen: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Německo

Španělsko

Produkce (tis. t) a výnos brambor (t/ha)

Pramen: Potato Markets weekly

Belgie

Vývoj cen brambor v Belgii

EUR/t

Odrůda Bintje, ke zpracování					
Datum	2005/06	2004/05	2003/04	2002/03	2001/02*
2. května	140,0	30,0	170,0	42,5	85,0
9. května	140,0	30,0	167,5	40,0	85,0
16. května	135,0	30,0	160,0	40,0	85,0
23. května	120,0	30,0	160,0	35,0	75,0
30. května	110,0	30,0	160,0	30,0	80,0
6. června	100,0	35,0	180,0	30,0	80,0
13. června	100,0	50,0	190,0	30,0	90,0

Poznámka: zdroje dat – Belgapom, jinak * = Ministerstvo zemědělství Belgie
Pramen: Potato Markets weekly

Nať bramboru a sucho

V tříletých pokusech v Německu byl při různém zásobení vodou zkoumán význam natě pro výnos a stabilitu výnosu dvou odrůd brambor.

Zelené listy absorbují energii slunečního záření a přeměňují ji na energii chemických vazeb (organickou hmotu). Ukořím stonku je k tomuto účelu optimálně nastavit listy. Množství a postavení listů a stonku má rozhodující význam pro výměnu látek mezi rostlinou a prostředím. Na základě tohoto pokusu byly vybrány odrůdy 'Producent' (málo natě) a 'Tomba' (bohatá nať), které byly v letech 2001 až 2003 pěstovány na stanovišti Braunschweig bez zavlažování a se zavlažováním. Absorbce světla byla pravidelně měřena fotoelektronickým senzorem (SunScan).

Zavlažováním bylo dosaženo maximální hmoty natě. Srážky během tří pokusných let byly značně rozdílné. Rok 2001 odpovídal dlouhodobému průměru, rok 2002 byl velmi vlhký a rok 2003 naopak velmi suchý.

V r. 2001 a 2002 převládala minimální, popř. nenastal vůbec žádný stres ze sucha. Proto vykazovaly pozemky v obou těchto letech (nezávisle na zásobení vodou) podobný průběh absorpce světla.

U obou odrůd bez zavlažování byla zaznamenána 90% absorpce světla (pouze 10 % slunečního záření zůstalo nevyužito) s mírným zpožděním šesti dnů (r. 2001), popř. dvou dnů (r. 2002). V suchém roce 2003 bylo bez zavlažování dosaženo 90% absorpce světla u odrůdy 'Tomba' se zpožděním 19 dnů a u odrůdy 'Producent' dokonce se zpožděním až 37 dnů. Ještě 26. června 2003 nebyly u odrůdy 'Producent' na rozdíl od odrůdy 'Tomba' zapojené řádky.

Na pozemcích bez zavlažování se v r. 2002 (bez stresu ze sucha) relativní výnos hlíz odrůdy 'Tomba' pohyboval okolo 99 % , v r. 2001 (mírný stres ze sucha) dosahoval zhruba 109 % a v r. 2003 (silný stres ze sucha) přibližně 148 %. Ukázalo se tedy, že s klesající dostupností vody se u této odrůdy s bohatou natí relativní výnosy hlíz zvyšují. Relativní výnos hlíz odrůdy 'Producent' se ve všech třech pokusných letech na pozemcích bez zavlažování pohyboval okolo 99 %.

Vztah mezi výnosem natě a hlíz byl u obou odrůd rozdílný. U odrůdy 'Producent' s malou tvorbou natě vznikl těsný, lineární pozitivní vztah mezi výnosem natě a hlíz. U odrůdy 'Tomba' s mohutnou tvorbou natě oproti tomu stoupal výnos hlíz se zvyšujícím se výnosem natě až na maximum a potom silně poklesl.

Toto zjištění lze vysvětlit tak, že v porostech s bujnou tvorbou natě se listy často překrývají, přičemž množství světla na nejvíce zastíněných místech je tak malé, že se zde organické hmoty spotřebuje dýcháním více, než se fotosyntézou znovu vytvoří.

Sucho snižuje výnosy hlíz bramboru mimo jiné v důsledku nižší absorpce světla porostem. Schopnost odrůd tvořit různě velkou nadzemní biomasu je do jisté míry zabezpečením proti suchu. Toto zabezpečení však není zadarmo. Při dostatečné nabídce vody vede bujný růst výhonů k optimálnímu indexu listové plochy ale k nižšímu výnosu hlíz. Vědci zabývající se změnami klimatu předpovídají pro střední Evropu stále častější teplá a suchá léta. Na základě předložených výsledků by proto pro sušší oblasti měly být vyšlechtěny odrůdy s bohatou natí.

Pramen: www.agris.cz

Francie

Export konzumních brambor k uskladnění – vybrané destinace

tuny

Destinace/období	03/2006	08/05-03/06	03/2005	08/04-07/05	08/03-07/04
Německo	21 360	49 493	8 327	60 615	58 009
Belgie	21 061	107 884	11 169	120 915	137 365
ČR	201	240	19	519	237
Španělsko	79 122	396 827	61 127	439 337	481 248
Itálie	37 099	172 188	36 894	270 483	325 865
Nizozemsko	4 155	20 487	3 662	44 276	48 730
Portugalsko	34 064	170 722	18 193	98 054	86 920
Velká Británie	12 932	44 930	11 763	106 171	104 491

Pramen: Potato Markets weekly

Chorvatsko

Ceny mladých brambor na tržnicích vybraných měst - 24. týden 2006 (12.6.-18.6. 2006)

HRK/kg

MI. brambory	Čakovec	Metković	Osijek	Pula	Rijeka	Split	Záhřeb	Chorvatsko
min.	4,00	4,00	5,50	4,50	3,50	4,00	4,00	3,50
max.	4,00	5,00	6,30	4,50	4,50	5,00	5,00	6,30
průměr	4,00	4,50	5,90	4,50	3,75	4,50	4,50	4,52

Pramen: www.tisup.mps.hr

Nezaměňovat hnědou skvrnitost bramborových listů za plíseň bramborovou

Obě choroby lze od sebe odlišit především podle tvorby či absence mycelia a rozdílného ohraničení skvrn na listech.

Hnědou skvrnitost bramborových listů vyvolávají houby rodu *Alternaria* – *A. solani* a *A. alternata*. Zatím není možné tyto dva druhy od sebe na poli odlišit. V současné době v Německu probíhají pokusy na časné zjištění a četnost výskytu obou druhů. Podle dosavadních poznatků jsou však základní epidemiologické parametry u obou druhů velmi podobné.

Alternarie přežívají zimu v půdě a na listech a stoncích brambor. Na jaře jsou spory již při vzcházení rostlin přenášeny větrem do porostu. Tak dochází k velmi časně infekci. První symptomy jsou na poli patrné již dva až tři týdny po vzejití brambor. Pro tuto chorobu je tedy typický časný nástup. Po pěti až šesti týdnech lze pozorovat nárůst napadení. Pro alternarie je typický následující průběh epidemie: Po výskytu prvních symptomů v prvních červnových týdnech až do konce července lze zaznamenat jen velmi malé napadení. Po třech týdnech od vypuknutí epidemie (začátkem srpna) může být zasažen celý porost.

V praxi lze hnědou skvrnitost bramborových listů snadno zaměnit za plíseň bramborovou. Je proto důležité původce přesně určit. První příznaky napadení

alternáriemi se projevují na listech jako malé, čokoládově hnědé tečky, které jsou ostře ohraničené od okolního zeleného, zdravého pletiva. Hnědé skvrnky se zvětšují a často v nich lze rozeznat typické koncentrické prstence. V okolí nekrotizovaných napadených míst je patrné žloutnutí pletiv způsobené toxiny produkovanými houbou. Příznivé podmínky pro šíření alternárií jsou teploty nad 25 °C a proměnlivé ovlhčení listů. Optimální infekční podmínky proto nastávají také v zavlažovaných porostech. U nektrů způsobených alternáriemi není zřetelný povlak mycelia. Na základě absence mycelia lze hnědou skvrnitost listů snadno odlišit od plísně bramborové. Typický bílý povlak mycelia na spodní straně listů je nezaměnitelný příznak napadení plísní bramborovou. Tato choroba se objevuje především v období s častým výskytem rosy nebo po srážkách. Přejchod od zdravého pletiva listů k napadenému je plynulý. Pro výskyt plísně bramborové jsou zapotřebí tyto podmínky: teploty od 16 do 19 °C a ovlhčení listů srážkami nebo rosou.

Význam hnědé skvrnitosti bramborových listů v praxi stoupá. Příčiny spočívají mimo jiné v redukcí aplikace dusíku v integrovaném pěstování brambor a v přibývání stresových podmínek pro rostliny způsobených povětrnostními vlivy.

Pramen: www.agronavigator.cz

Maďarsko

Velkoobchodní ceny producentů brambor vybraných měst

HUF/1 kg

Nejčastější ceny	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
Odrůda:	24.týden 2006				25. týden 2006			
Condor	100	-	-	-	85	-	-	-
Desire	100	-	-	-	80	-	-	-
rané br.polní	170	100	130	-	-	120	150	-
rané br. skleník	-	-	-	-	150	-	-	105*
ostatní brambory - polní	-	-	-	90	-	-	-	95

Poznámka: uvedené ceny jsou nejčastější spotřebitelské ceny v supermarketech Maďarska; pozn.: „-“ = data nebyla k dispozici; * = ostatní bram., skleník;
Pramen: www.akii.hu

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 22.6.2006

1 EUR – 28,525 Kč 100 SKK – 74,532 Kč 1 PLN – 6,962 Kč 1 GBP – 41,496 Kč 1 DKK – 3,826 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849
fax: 222 871 536
e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF.